

**REGIONAAL- JA
PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM**

ASUTUSESISEKS KASUTAMISEKS

Märge tehtud: 14.08.2025

Kehtib kuni: 14.08.2030

Alus: AvTS § 35 lg 2 p 2

Teabevaldaja: Regionaal- ja

Põllumajandusministeerium

Ines Metsalu-Nurminen

Riigikontroll

Teie: 16.07.2025 nr 2-1/80151/11

Meie: (kuupäev digiallkirjas) nr 1.5-4/1969-2

**Vastus märgukirjale auditi „Riigi 2024. aasta raamatupidamise
aastaruande õigsus ja tehingute seaduslikkus“ tulemuste kohta
Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisalas**

Austatud proua Metsalu-Nurminen

Esitame Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi vastused Riigikontrolli märgukirjas auditi „Riigi 2024. aasta raamatupidamise aastaruande õigsus ja tehingute seaduslikkus“ tulemuste kohta toodud soovitude kohta.

**Riigikontrolli tähelepanek 1: Regionaal- ja Põllumajandusministeerium on teinud vigu
finantseerimistehingute ja finantstulude eelarvesse planeerimisel.**

2024. aasta riigieelarve seaduse muutmise seaduses tehti (koostöös Rahandusministeeriumiga) viga Maaelu Edendamise Sihtasutuse (MES) sihtkapitali muutuse planeerimisel ja finantseerimistehingute planeerimisel jäeti arvestamata fondide kasutamisel tekkivad tulud ja kulud.

Riigikontrolli soovitus Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi kantslerile: eelarvestada finantseerimistehingud ja finantstulu nende sisust lähtudes, et vältida vigade teket riigieelarve seaduses.

Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi kantsleri vastus: Arvestame auditis välja toodud märkustega. MES sihtkapitali muutuse planeerimisel 2024. aasta riigieelarve seaduse muutmise seaduses esitasime andmed vastavalt Rahandusministeeriumi antud täpsetele suunistele ja meil ei olnud võimalik andmeid teisiti esitada. Finantstulude planeerimiseks oleme Rahandusministeeriumilt abi palunud ja planeerime finantstulud 2026. aasta eelarvesse.

**Riigikontrolli tähelepanek 2: Regionaal- ja Põllumajandusministeerium eksis
eelarvejäägi üleviimisel riigieelarve seaduse vastu.**

- a) 2023. aasta eelarve jääkide 2024. aasta eelarvesse ülekandmisel muudeti hiljem eelarvestamise infosüsteemis KAIS tegevustele sisestatud limiite, mis erines ministri 14.06.2024. a käskkirjas nr 184 „2023. aasta riigieelarve piirmääraga vahendite kasutamata eelarve ülekandmine“ esitatutest.
- b) Analüüsides KAISis 2024. aasta jääkide kujunemist 2025. aasta riigieelarve seaduse lisas toodud detailsema jaotuse ehk majandusliku sisu vaates, tuleb välja, et Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet, Regionaal- ja Põllumajandusministeerium ning Põllumajandus- ja Toiduamet viisid 2025. aastasse rohkem tööjõukulude või majandamiskulude eelarvet kui oli jääk nendel konkreetsetel eelarveridadel.

- c) 2024. aasta jääkide 2025. aastasse ülekandmise kontrollimisel tuvastas Riigikontroll, et Regionaal- ja Põllumajandusministeerium on 2025. aastal oluliselt muutnud programmide ja tegevuste nimetusi. Ministri 19.05.2025. a käskkirjas nr 90 „2024. aasta riigieelarve piirmääraga vahendite kasutama eelarve ülekandmine“ on jäägid toodud 2024. aastal kasutuses olnud nimetustega.

Riigikontrolli soovitus Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi kantslerile: pidada raha ülekandmisel kinni riigieelarve seaduse nõuetest ning lähtuda lisaks riigieelarvele ja Vabariigi Valitsuse liigendusele raha ülekandmisel ka ministri ja asutuse juhtide kinnitatud eelarve jaotusest.

Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi kantsleri vastused:

- a) Arvestame esitatud märkusega ja jälgime riigieelarve seaduse nõudeid.
- b) Regionaal- ja Põllumajandusministeerium on järginud riigieelarve seaduse § 59¹ nõudeid, sh § 59¹ lõike 3 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruse nõudeid. 2024. aasta riigieelarve oli vastu võetud ainult programmi tegevuse tasemel, detailsem jaotus asutuste ja majandusliku sisu vahel oli ministri pädevuses. Regionaal- ja Põllumajandusministeerium säilitab jääkide ülekandmisel nende sisulise otstarbe, st kasutab jääke järgneval aastal sisulises mõttes samaks otstarbeks kui need algselt mõeldud olid.
- c) 1. jaanuarist 2025. aastal korraldati ümber ministeeriumi vastutusvaldkonnad, korraldati ümber programme ja programmi tegevusi ning osa tegevusi liikus teistesse ministeeriumidesse.
- Jääkide ülekandmise käskkirjas tuuakse välja tegevused, millel jäägid jäid ning nende ülekandmise ulatus. Ülekantud eelarve jagunemine jooksva aasta eelarves kajastatakse ministri vastava aasta eelarve muutmisel. Käskkirjaga säilitatakse ülekantud kulude otstarve.

Riigikontrolli tähelepanek 3: Regionaal- ja Põllumajandusministeerium on maakondlikele arendusorganisatsioonidele üle kandnud rohkem tegevustoetusi, kui on suudetud ära kasutada.

Omaavalitsuste seadusest tulenevate ülesannete ühiseks täitmiseks eraldatud tegevustoetust ei kasutanud 2024. a maakondlikest arendusorganisatsioonidest kogumahus ära SA Võrumaa Arenduskeskus ja Ida-Virumaa Omaavalitsuste Liit. Toetuste saajate esitatud aruannete kohaselt jäi neil kasutamata SA Võrumaa Arenduskeskusel 64% ja Ida- Virumaa Omaavalitsuste Liidul 54% aastaks eraldatud tegevustoetusest.

Riigikontrolli soovitus Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi kantslerile: panna eelarveraha säästlikuks ja otstarbekaks kasutamiseks paika toetuse saajalt oodatavad tulemused, nende tulemusteni jõudmise aja- ja finantsplaan ning kaalutleda põhjalikumalt teadlike ettemaksete tegemist.

Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi kantsleri vastus: Arvestame esitatud märkusega ja väldime edaspidi toetuse saajate aastast vajadust ületavate ettemaksete tegemist.

Riigikontrolli tähelepanek 4: Valitsemisala asutused on eksinud majandamiskulude, põhivarade ja toetuste kajastamisel.

Maaelu Teadmuskeskuse (METK) eksis majandamiskulude, põhivara ja omatoodangu arvele võtmise kajastamisel. Põllumajanduse Registrate ja Infosüsteemi Amet (PRIA) jättis majandamiskulud periodiseerimata ja kajastas vahendatud toetusi vales perioodis.

Riigikontrolli soovitus Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi kantslerile: koostöös Maaelu Teadmuskeskuse ja Põllumajanduse Registrate ja Infosüsteemi Ametiga pöörata senisest enam tähelepanu majandustehingute korrektsele kajastamisele, jälgides seejuures ka

tehingute kajastamise perioodi ja selgitada jätkuvalt menetlejatele majandustehingu tekkepõhise toimumise põhimõtteid, sh juhtida tähelepanu valesti kajastamise riskikohtadele.

Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi kantsleri vastus: Juhime asutuste tähelepanu majandustehingute kajastamisel kohustusele jälgida avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendit koostöös Riigi Tugiteenuste Keskusega. Soovitame PRIA-l jätkata menetlejate majandustehingute tekkepõhise toimumise põhimõtete koolitustega.

Riigikontrolli tähelepanek 5: Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumis kasutusel olev tarkvara on jäänud Transpordiameti põhivara nimekirja.

Inventuuri käigus selgus, et Transpordiameti ühistranspordi valdkonna analüüsiks vajalikud kaks tarkvara ja üks litsents on Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile üle andmata.

Riigikontrolli soovitus Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi kantslerile: võtta Transpordiametilt vastu ministeeriumi ülesannete täitmiseks vajalik tarkvara ning korraldada mittevajaliku tarkvara mahakandmine.

Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi kantsleri vastus: Vananenud tarkvara ei olnud kavas üle võtta, vaid asendada uue tarkvaraga. Uue tarkvara hange ebaõnnestus, mistõttu kasutame vana tarkvara kuni uue valmimiseni. Loodud on valitsemisala IT asutus, kes hakkab sügisel füüsilise ülevõtmisega tegelema.

Täname Riigikontrolli teenistujaid meeldiva koostöö ja põhjalikult tehtud töö eest. Esitatud tähelepanekutest ja soovitustest on kindlasti abi valitsemisalas sisekontrollisüsteemi tõhustamisel ning raamatupidamisarvestuse parandamisel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marko Gorban
kantsler

Inda Vaht
625 6555 inda.vaht@agri.ee